



RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-613086-VI/09/JS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *27/03/2009*

Sz. P.
Stanisław Kluza
Przewodniczący Komisji Nadzoru
Finansowego
Plac Powstańców Warszawy 1
00 - 950 Warszawa

Z obawą obserwuję działalność banków w zakresie weryfikowania i renegotjowania umów zawieranych z klientami. Szczególne moje zaniepokojenie zwracają doniesienia medialne na temat postępowania banków, które skutkami kryzysu gospodarczego próbują obciążyć swoich klientów. Niekorzystne warunki, w szczególności dotyczące przeliczania walut, implikują takie ich działanie, którego bezpośrednim efektem jest ciężar odpowiedzialności przeniesiony w zasadzie w całości na osoby związane z danym bankiem umową. Umowa ta jest wszak typową umową o charakterze cywilnoprawnym, która cechuje się z założenia równością stron, a fundamentalna zasada swobody kreowania umów oznacza pełną zgodność tworzenia i zmiany jej kierunków.

Niepokój mój dotyczy sytuacji, w których banki, powołują się na zapisy w umowach, które pozwalają im żądać od klientów dodatkowych zabezpieczeń w przypadku, gdy np. wartość zastawionej nieruchomości jest niższa od wysokości kredytu.

Uwagę moją kieruję również na działalność Polbanku, proponującego, aby klient dopisał do kredytu hipotekę, spłacił część kredytu za jednym razem albo podpisał aneks, w którym godzi się na wyższą o 0,5 proc. marżę kredytu.

Niezależnie od powyższych przykładów, zwracam uwagę na całokształt działalności również i innych banków, których przedstawiciele przyznają iż dokonywana jest selekcja grupy tzw. klientów podwyższonego ryzyka, w stosunku do których - co jest zdecydowanie niedopuszczalne - podwyższone będą marże ustalone uprzednio w umowie kredytowej.

Z satysfakcją odnotowałem fakt, iż Komisja Nadzoru Finansowego zadeklarowała monitoring niewłaściwych działań banków, podkreślając słusznie, iż banki nie mogą wykorzystywać zawirowań na rynku do zwiększania zysku kosztem klientów.

Pragnę jednak zwrócić uwagę, iż konieczne jest zapewnienie takiego nadzoru, który zapewni bez najmniejszych wątpliwości natychmiastowe zaprzestanie niekorzystnych praktyk, a w myśl naczelnej zasady *pacta sunt servanda*, klienci banków traktowani będą z należyłą starannością i precyzją przy wykonywaniu zawieranych w dobrej wierze umów.

Dlatego też, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Przewodniczącego o przedstawienie stanowiska w tej sprawie. Z informacji prasowych wynika bowiem, iż problematyka powyższa jest przedmiotem zainteresowania Komisji Nadzoru Finansowego. W szczególności zatem uprzejmie proszę o wyjaśnienie, jakie są skutki podjętych przez KNF działań, jak również proszę o informację, czy klienci banków są już odpowiednio zabezpieczeni i chronieni przez w/w działalnością określonych instytucji.

Łukasz Syrowy
Rzecznik Praw Obywatelskich